

2005.05.16.

Eiropas Padomes Konvencija par cīnu pret cilvēku tirdzniecību

Preambula

Eiropas Padomes dalībvalstis un pārējās valstis, kuras parakstījušas šo Konvenciju,

uzskatīdamas, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku vienotību starp dalībvalstīm;

uzskatīdamas, ka cilvēku tirdzniecība ir cilvēktiesību pārkāpums un noziedzīgs nodarījums pret cilvēka cieņu un integritāti;

uzskatīdamas, ka cilvēku tirdzniecība var radīt upuru paverdzināšanu;

uzskatīdamas, ka upuru tiesību ievērošanai, upuru aizsardzībai un cilvēku tirdzniecības apkarošanai jābūt par svarīgākajiem mērķiem;

uzskatīdamas, ka visām darbībām vai iniciatīvām pret cilvēku tirdzniecību jābūt nediskriminējošām, ņemot vērā dzimumu līdztiesību, kā arī bērnu tiesības;

atsaucoties uz Dalībvalstu Ārlietu ministru 112. sesijā (2003. gada 14.-15.maijs) un Ministru Komitejas 114. sesijā (2004. gada 12.-13. maijs) pieņemtajām deklarācijām, kas pieprasī Eiropas Padomes pastiprinātu rīcību pret cilvēku tirdzniecību;

ņemot vērā 1950.gada Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju un tās protokolus;

ņemot vērā šādas Eiropas Padomes dalībvalstu Ministru Komitejas rekomendācijas: Rekomendāciju Nr. R (91) 11 par bērnu un jauniešu seksuālo izmantošanu, pornogrāfiju, prostitūciju un tirdzniecību; Rekomendāciju Nr. R (97) 13 attiecībā uz liecinieku iebaidīšanu un aizsardzības tiesībām; Rekomendāciju Nr. R (2000) 11 par cilvēku tirdzniecību seksuālas izmantošanas nolūkā un Rekomendāciju Rec (2001) 16 par bērnu aizsardzību pret seksuālu ekspluatāciju; Rekomendāciju Rec (2002) 5 par sieviešu aizsardzību pret vardarbību;

ņemot vērā šādas Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas rekomendācijas: Rekomendāciju 1325 (1997) par sieviešu tirdzniecību un piespiedu prostitūciju Eiropas Padomes dalībvalstīs; Rekomendāciju 1450 (2000) par vardarbību pret sievietēm Eiropā; Rekomendāciju 1545 (2002) par kampaņu pret sieviešu tirdzniecību; Rekomendāciju 1610 (2003) par migrāciju, kas saistīta ar sieviešu tirdzniecību un prostitūciju; Rekomendāciju 1611 (2003) par orgānu tirdzniecību Eiropā; Rekomendāciju 1663 (2004) - Iekšzemes verdzība: kalpones, aukles un līgavas pa pastu

ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes 2002. gada 19. jūlija Pamatlēmumu par cilvēku tirdzniecības apkarošanu, Eiropas Savienības Padomes 2001. gada 15. marta Pamatlēmumu par upuru stāvokli kriminālprocesā un Eiropas Savienības Padomes

2004. gada 29. aprīļa Direktīvu par uzturēšanās atļaujām, kas izdotas tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri vai bijuši iesaistīti darbībās, kas veicina nelegālo imigrāciju, kuri sadarbojas ar kompetentajām iestādēm;

ievērojot Apvienoto Nāciju Konvenciju pret Transnacionālo organizēto noziedzību un tās Protokolu par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to, nolūkā uzlabot viņiem sniegtu aizsardzību un izstrādājot vispārējus standartus;

ievērojot citus starptautiskos juridiskos dokumentus, kas saistīti ar pasākumiem pret cilvēku tirdzniecību;

ievērojot nepieciešamību sagatavot vispārēju starptautisku juridisku dokumentu, kas pievēršas tirdzniecības upuru cilvēktiesībām un izveido speciālu uzraudzības mehānismu,

ir vienojušās par sekojošo:

I sadaļa - Mērķi, saturs, nediskriminācijas princips un definīcijas

1. pants - Konvencijas mērķi

1. Šīs Konvencijas mērķi ir:

- a. novērst un apkarot cilvēku tirdzniecību, vienlaikus garantējot dzimumu līdztiesību;
- b. aizsargāt tirdzniecības upuru cilvēktiesības, izstrādāt vispārējus pamatnoteikumus upuru un liecinieku aizsardzībai un atbalstam, vienlaikus garantējot dzimumu līdztiesību, kā arī nodrošināt efektīvu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu;
- c. veicināt starptautisko sadarbību pasākumos pret cilvēku tirdzniecību.

2. Lai nodrošinātu, ka Puses veic efektīvu tās noteikumu īstenošanu, šī Konvencija izveido speciālu uzraudzības mehānismu.

2. pants - Saturs

Šī Konvencija attiecas uz visiem cilvēku tirdzniecības veidiem - valsts iekšienē veiktiem vai starptautiskiem, ar organizēto noziedzību saistītiem vai nesaistītiem.

3. pants - Nediskriminācijas princips

Puses nodrošina šīs Konvencijas noteikumu īstenošanu, īpaši - pasākumus upuru tiesību aizsardzībai un veicināšanai, bez jebkādas dzimuma, rases, ādas krāsas, valodas, reliģiskās piederības, politisku vai citu uzskatu, nacionālās vai sociālās dabas, nacionālās minoritātes, īpašuma, dzimšanas vai citu apstākļu diskriminācijas.

4. pants - Definīcijas

Šajā Konvencijā:

- a. "cīlvēku tirdzniecība" nozīmē personu savervēšanu, pārvadāšanu, nodošanu, slēpšanu vai saņemšanu, lietojot draudus vai spēku, vai arī citus piespiešanas, aizvešanas, krāpšanas, maldināšanas, launprātīgas izmantošanas veidus vai izmantojot personas neaizsargatības stāvokli, vai arī dodot vai saņemot materiālā vai citāda rakstura labumus, lai panāktu tās personas, kura kontrolē citu personu, piekrišanu ekspluatēšanas nolūkā. Ekspluatēšana obligāti ietver citu personu izmantošanu prostitūcijā vai citus seksuālās izmantošanas veidus, piespiedu darbu vai pakalpojumu sniegšanu, verdzību vai darbības, kas līdzinās verdzībai, kalpību vai orgānu izņemšanu;
- b. "cīlvēku tirdzniecības" upura piekrišana iecerētajai ekspluatēšanai, kas izklāstīta šā panta a) apakšpunktā, netiek ņemta vērā, ja izmantoti jebkādi no a) apakšpunktā izklāstītajiem līdzekļiem;
- c. bērnu savervēšana, pārvadāšana, nodošana, slēpšana vai saņemšana ekspluatēšanas nolūkā ir uzskatāma par "cīlvēku tirdzniecību", pat ja tā neietver nevienu no šā panta a) apakšpunktā izklāstītajiem līdzekļiem;
- d. "bērns" nozīmē jebkuru personu, kas ir jaunāka par astoņpadsmi gadiem;
- e. "upuris" nozīmē jebkuru fizisku personu, kas pakļauta cīlvēku tirdzniecībai, kā tas izklāstīts šajā pantā.

II sadaļa - Novēršana, sadarbība un citi pasākumi

5. pants - Cīlvēku tirdzniecības novēršana

1. Ikviens Puse veic pasākumus, lai nodibinātu vai stiprinātu nacionālo sadarbību starp dažādām institūcijām, kas ir atbildīgas par cīlvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu.
2. Ikviens Puse nodibina un/vai stiprina efektīvus darbības plānus un programmas, lai novērstu cīlvēku tirdzniecību, ar tādiem līdzekļiem kā: pētījumi, informācija, izpratnes veidošana un izglītojošas akcijas, sociālas un ekonomiskas iniciatīvas un apmācības programmas, īpaši - personām, kas ir neaizsargātas pret cīlvēku tirdzniecību, un profesionāliem, kas nodarbojas ar jautājumiem, kas saistīti ar cīlvēku tirdzniecību.
3. Ikviens Puse sekmē uz cilvēktiesībām balstītu pieeju un izmanto integrēto pieeju dzimumu nevienlīdzības novēršanai un uz bērna interesēm atbilstošu pieeju visu 2. punktā minēto darbības plānu un programmu izveidē, īstenošanā un novērtēšanā.
4. Ikviens Puse veic atbilstošus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai sekmētu legālu migrāciju, it sevišķi caur attiecīgu iestāžu precīzas informācijas izplatīšanu ar nosacījumiem, kuri veicina likumīgu ieceļošanu un uzturēšanos tās teritorijā.
5. Ikviens Puse veic īpašus pasākumus, lai samazinātu bērnu neaizsargātības stāvokli pret tirdzniecību, it īpaši radot viņiem drošu apkārtējo vidi.
6. Pasākumi, kas ieviesti saskaņā ar šo pantu, ietver, attiecīgajos gadījumos, nevalstiskās organizācijas, citas atbilstošas organizācijas un citus pilsoniskās sabiedrības elementus, kas uzņemas novērst cīlvēku tirdzniecību un aizsargāt upurus vai sniegt viņiem palīdzību.

6. pants - Pasākumi, lai apkarotu pieprasījumu

Lai apkarotu pieprasījumu, kas veicina personu, it īpaši - sieviešu un bērnu, visu veidu ekspluatēšanu, kas novēd līdz tirdzniecībai, ikvienu Puse pieņem vai stiprina likumdošanas, administratīvos, izglītojošos, sociālos, kultūras vai citus pasākumus, ieskaitot:

- a. pētījumus par labāko pieredzi, metodēm un stratēģijām;
- b. atbildības izpratnes veidošanu un plašsaziņas līdzekļu un pilsoniskās sabiedrības svarīgo lomu pieprasījuma noskaidrošanā, kas ir viens no cilvēku tirdzniecības pamatcēloņiem;
- c. informācijas kampaņas, iesaistot tajās *inter alia* arī publiskās iestādes un darbības plānu izstrādātājus;
- d. preventīvus pasākumus, ieskaitot izglītojošās programmas zēniem un meitenēm, kas uzsver uz dzimumu balstītās diskriminācijas nepieņemamo dabu un tās postosās sekas, dzimumu līdztiesības un ikvienu cilvēka cieņas un integritātes nozīmīgumu.

7. pants - Pasākumi uz robežas

1. Neierobežojot starptautiskās saistībās attiecībā uz personu brīvu kustību, Puses cik ir iespējams stiprina tādu robežas kontroli, kāda ir nepieciešama, lai novērstu un atklātu cilvēku tirdzniecību.

2. Ikvienna Puse veic likumdošanas un citus atbilstošus pasākumus, lai iespēju robežās novērstu to, ka transporta līdzekļi, kurus izmanto komerciālie pārvadātāji, netiku izmantoti tādu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanai, kādi ir uzskaitīti šajā Konvencijā.

3. Attiecīgajos gadījumos un neierobežojot piemērojamās starptautiskās konvencijas, šādi pasākumi paredz noteikt komerciālajiem pārvadātājiem, ieskaitot jebkādu transportēšanas uzņēmumu vai jebkādu transporta līdzekļu īpašniekus vai operatorus, pienākumu pārliecināties, ka visiem pasažieriem ir ceļošanas dokumenti, kas nepieciešami iebraukšanai valstī.

4. Ikvienna Puse saskaņā ar tās iekšējiem normatīvajiem aktiem veic nepieciešamos pasākumus, lai paredzētu sankcijas šā panta 3. punktā minētā pienākuma pārkāpumu gadījumos.

5. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai saskaņā ar tās iekšējiem normatīvajiem aktiem paredzētu iebraukšanas atteikumu vai vīzu anulēšanu personām, kas iesaistītas šajā Konvencijā minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā.

6. Puses stiprina sadarbību starp robežu kontroles dienestiem, tai skaitā izveidojot un uzturot tiešus sakaru kanālus.

8. pants - Dokumentu drošība un kontrole

Ikvienna Puse veic tādus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai:

a. nodrošinātu, ka tās izdotajiem ceļošanas vai personu apliecinošajiem dokumentiem būtu tāda kvalitāte, ka tos nevarētu ļaunprātīgi izmantot un viegli viltot vai nelikumīgi pārveidot, pārkopēt vai izsniegt, un

b. nodrošinātu Puses vai tās vārdā izdoto ceļošanas vai personu apliecinošo dokumentu integritāti un drošību un novērstu to nelikumīgu izgatavošanu un izsniegšanu.

9. pants - Dokumentu likumība un derīgums

Puse saskaņā ar tās iekšējiem normatīvajiem aktiem pēc citas Puses pieprasījuma sapratīgā termiņā pārbauda to ceļošanas vai personu apliecinošu dokumentu likumību un derīgumu, kurus Puse izdevusi vai ir pamats uzskatīt, ka tie izdoti Puses vārdā, attiecībā uz kuriem pastāv aizdomas, ka tie tiek izmantoti cilvēku tirdzniecības nolūkos.

III sadaļa - Pasākumi, lai aizsargātu un veicinātu upuru tiesības, garantējot dzimumu līdztiesību

10. pants - Upuru identifikācija

1. Ikviena Puse nodrošina savas kompetentās iestādes ar personām, kas ir apmācītas un kvalificētās cilvēku tirdzniecības novēršanā un apkarošanā un upuru, ieskaitot bērnu, identificēšanā un palīdzības sniegšanā, kā arī nodrošina, ka dažādas iestādes sadarbojas viena ar otru un ar attiecīgām atbalsta organizācijām, lai upuri tiktu savlaicīgi identificēti, nemot vērā upuru - sieviešu un bērnu īpašo stāvokli, un lai attiecīgos gadījumos izsniegtu uzturēšanās atļaujas saskaņā ar šīs Konvencijas 14. panta nosacījumiem.

2. Ikviena Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai, sadarbojoties ar citām Pusēm un attiecīgām atbalsta organizācijām, identificētu upurus. Ikviena Puse nodrošina, ka gadījumā, ja kompetentām iestādēm ir pietiekams pamats uzskatīt, ka persona ir cilvēku tirdzniecības upuris, šī persona nevar tikt pārvietota no tās teritorijas līdz laikam, kamēr kompetentās iestādes nav pabeigušas šīs Konvencijas 18. pantā noteiktā noziedzīga nodarījuma upura identifikācijas procesu un nodrošinājušas, ka persona saņem 12. panta 1. un 2. punktā paredzēto palīdzību.

3. Ja upura vecums ir neskaidrs un ir iemesls uzskatīt, ka upuris ir bērns, viņu uzskata par bērnu un viņam /viņai nodrošina īpašus aizsardzības pasākumus, līdz tiek pārbaudīts viņa/viņas vecums.

4. Tiklīdz bez pavadības atstātais bērns ir identificēts kā upuris, ikvienna Puse:

a. nodrošina bērna pārstāvībai likumīgo aizbildni, organizāciju vai iestādi, kas rīkojas šī bērna vislabākajās interesēs;

b. veic nepieciešamos pasākumus, lai noskaidrotu bērna identitāti un valstisko piederību;

c. pieliek visas pūles, lai atrastu viņa/viņas ģimeni, ja tas ir bērna labākajās interesēs.

11. pants - Privātās dzīve aizsardzība

1. Ikvienna Puse aizsargā upuru privāto dzīvi un identitāti. Upuru personas dati tiek glabāti un izmantoti atbilstoši Konvencijas par personu aizsardzību attiecībā uz personisko datu automātisku apstrādi (ETS Nr. 108) nosacījumiem.

2. Ikvienna Puse veic tādus pasākumus, lai jo īpaši nodrošinātu, ka cilvēku tirdzniecības upura - bērna dati vai informācija, kas pieļauj viņa identificēšanu, netiek publiski atklāti caur plašsaziņas līdzekļiem vai kādiem citiem līdzekļiem, izņemot ārkārtēju apstākļu gadījumā, lai paātrinātu ģimenes locekļu noskaidrošanu vai citādi nodrošinātu bērna labklājību un aizsardzību.

3. Ikvienna Puse apsver iespēju veikt pasākumus nolūkā mudināt plašsaziņas līdzekļus aizsargāt upuru privāto dzīvi un identitāti ar pašregulējošiem vai reglamentējošiem vai līdzreglamentējošiem pasākumiem saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10. panta skaidrojumu.

12. pants - Palīdzība upuriem

1. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas vai citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai sniegtu palīdzību upuriem viņu fiziskajā, psiholoģiskajā un sociālajā atlabšanā. Šāda palīdzība ietver vismaz:

- a. tādu dzīves līmeni, kāds spēj nodrošināt viņu eksistēšanu: atbilstošu un drošu pajumti, psiholoģisko un materiālo palīdzību,
- b. pieeju neatliekamajai medicīniskajai ārstēšanai,
- c. ja nepieciešams - tulkošanas un izskaidrošanas pakalpojumus,
- d. padomu sniegšanu un informāciju, jo īpaši to, kas attiecas uz viņu likumīgajām tiesībām un pieejamajiem pakalpojumiem, tādā valodā, ko viņi saprot,
- e. palīdzību, lai nodrošinātu, ka tiek pārstāvētas un ievērotas viņu tiesības un intereses uzsākta kriminālprocesa attiecīgajos posmos,
- f. bērniem - pieeju izglītībai.

2. Ikvienna Puse ievēro upura vajadzības pēc drošības un aizsardzības.

3. Turklat ikvienna Puse nodrošina upuriem nepieciešamo medicīnisko vai citu palīdzību, ja viņiem ir tiesības likumīgi uzturēties tās teritorijā un ja viņiem trūkst līdzekļu, bet ir nepieciešamība pēc šādas palīdzības.

4. Ikvienna Puse pieņem noteikumus, saskaņā ar kuriem upuri, ja viņiem ir tiesības likumīgi uzturēties tās teritorijā, ir tiesīgi piekļūt darba tirgum, arodapmācībai un izglītībai.

5. Ikvienna Puse, attiecīgajos gadījumos un saskaņā ar tās iekšējo normatīvo aktu nosacījumiem, veic pasākumus, lai sadarbotos ar nevalstiskajām organizācijām, citām atbilstošām organizācijām vai citiem pilsoniskās sabiedrības elementiem, kas nodarbojas ar palīdzības sniegšanu upuriem.

6. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai nodrošinātu, ka palīdzība upurim tiek sniepta neatkarīgi no viņa/viņas gatavības būt par liecinieku.

7. Lai ieviestu šajā pantā izklāstītos noteikumus, ikvienna Puse nodrošina, ka palīdzība tiek sniepta, pamatojoties uz vienprātību un kompetenci, ievērojot neaizsargātības stāvoklī esošo personu īpašās vajadzības un bērnu tiesības uz pajumti, izglītību un atbilstošu veselības aprūpi.

13. pants - Atkopšanās un nogaidīšanas periods

1. Ikvienna Puse savos iekšējos normatīvajos aktos paredz vismaz 30 dienu ilgu atkopšanās un nogaidīšanas periodu attiecīgajai personai, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka viņa ir upuris. Šāds periods ir pietiekams, lai persona atkoptos un atgūtos no cilvēku tirgotāju ietekmes un/vai apzināti pieņemtu lēmumu par sadarbošanos ar kompetentām iestādēm. Šajā periodā pret upuri nevar piemērot izraidišanu. Šis noteikums neierobežo kompetento iestāžu veiktajās darbības nevienā no attiecīgo nacionālo procedūru stadījām un jo īpaši, ja notiek izmeklēšana un kriminālvajāšana. Šajā periodā Puses atļauj iesaistītajām personām palikt to teritorijā.

2. Šajā periodā šā panta 1. punktā minētajām personām ir tiesības uz 12. panta 1. un 2. punktā minētajiem pasākumiem.

3. Puses nav saistītas ievērot šo periodu, ja ir apdraudēta sabiedriskā kārtība vai ja tiek atklāts, ka upura statuss ir bijis nepareizi noteikts.

14. pants - Uzturēšanās atļauja

1. Ikvienna Puse upuriem izsniedz atjaunojamu uzturēšanās atļauju vienā vai otrā vai arī abās šādās situācijās:

a. kompetentā iestāde uzskata, ka viņu uzturēšanās valstī ir nepieciešama viņu personīgā stāvokļa dēļ,

b. kompetentā iestāde uzskata, ka viņu uzturēšanās valstī ir nepieciešama sadarbībai ar kompetentajām iestādēm izmeklēšanā un krimināllietas iztiesāšanā.

2. Uzturēšanās atļauju upuriem - bērniem, ja tā likumīgi nepieciešama, izsniedz bērna vislabākajās interesēs un, attiecīgajos gadījumos, atjauno saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem.

3. Uzturēšanās atļaujas neatjaunošanu vai anulēšanu nosaka Puses iekšējo normatīvo aktu nosacījumi.

4. Ja upuris iesniedz pieteikumu cita veida uzturēšanās atļaujas saņemšanai, saistītā Puse ņem vērā to, ka viņam vai viņai ir vai bijusi uzturēšanās atļauja saskaņā ar 1. punktu.

5. Nemot vērā Pušu saistības, uz kurām attiecas šīs Konvencijas 40. pants, ikvienna Puse nodrošina, ka atļaujas piešķiršana saskaņā ar šo noteikumu neierobežo tiesības lūgt vai izmantot patvērumu.

15. pants - Kompensācija un likumīgā atlīdzība

1. Ikviena Puse nodrošina, ka upuriem, sākot no pirmās saskarsmes ar kompetentajām iestādēm, ir pieeja informācijai par attiecīgām tiesu un administratīvajām procedūrām tajā valodā, kādu viņi saprot.
2. Ikviena Puse tās iekšējos normatīvajos aktos nodrošina upuru tiesības uz juridisku atbalstu un bezmaksas juridisko palīdzību saskaņā ar tās iekšējos normatīvajos aktos noteiktajiem nosacījumiem.
3. Ikviena Puse tās iekšējos normatīvajos aktos nodrošina upuru tiesības uz kompensācijas saņemšanu no likumpārkāpējiem.
4. Ikviena Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai upuriem garantētu kompensācijas saskaņā ar tās iekšējo normatīvo aktu nosacījumiem, piemēram, dabinot upuru kompensāciju fondus vai veicot pasākumus vai programmas, kas paredzētas upuru sociālajam atbalstam un sociālajai integrācijai un kas varētu būt finansētas no līdzekļiem, kuri iegūti 23. pantā noteikto pasākumu veikšanas rezultātā.

16. pants - Repatriācija un upuru atgriešanās

1. Puse, kuras pilsonis ir upuris vai kurā šai personai ir bijusi pastāvīgās uzturēšanās tiesības laikā, kad tā ieceļojusi uzņēmējas Puses teritorijā, pienācīgi rūpējoties par viņa vai viņas tiesībām, drošību un cieņu, veicina un bez nepamatotas vai pārmērīgas vilcināšanās akceptē viņa vai viņas atgriešanos.
2. Ja Puse upuri nosūta atpakaļ citai valstij, šāda atpakaļnosūtīšana notiek, pienācīgi rūpējoties par šīs personas tiesībām, drošību un cieņu, nemot vērā jebkādas juridiskās procedūras, kas ir saistītas ar faktu, ka persona ir upuris, un ir vēlams, lai šī atpakaļnosūtīšana būtu labprātīga.
3. Pēc uzņēmējas Puses pieprasījuma, pieprasījuma saņēmēja Puse pārbauda, vai persona ir tās pilsonis vai arī tai bijusi pastāvīgās uzturēšanās tiesības tās teritorijā laikā, kad persona ieceļojusi uzņēmējas Puses teritorijā.
4. Lai atvieglotu upura, kam nav atbilstošu dokumentu, atpakaļnosūtīšanu, tā Puse, kuras pilsonis ir šī persona vai kurā viņam vai viņai bijušas pastāvīgās uzturēšanās tiesības laikā, kad persona ieceļojusi uzņēmējas Puses teritorijā, piekrīt pēc uzņēmējas Puses pieprasījuma izsniegt tādus ceļošanas dokumentus vai citu atļauju, kādi nepieciešami, lai dotu tiesības personai ieceļot un atgriezties tās teritorijā.
5. Ikviena Puse veic tādus likumdošanas vai citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai izveidotu repatriācijas programmas, iesaistot tajās attiecīgas valsts un starptautiskās institūcijas un nevalstiskās organizācijas. Šo programmu mērķis ir izvairīties no situācijas, kas persona atkārtoti kļūst par upuri. Ikviena Puse pieliek visas pūles, lai veicinātu upuru reintegrēšanos sabiedrībā valstī, kurā viņš atgriežas, ieskaitot integrēšanos izglītības sistēmā un darba tirgū, jo īpaši caur profesionālo iemaņu iegūšanu un uzlabošanu. Attiecībā uz bērniem šīs programmas ietver tiesības uz izglītību un pasākumus, lai nodrošinātu adekvātu ģimenes vai attiecīgas aizgādības iestādes aprūpi vai uzņemšanu.

6. Ikviena Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai upuriem padarītu pieejamu, ja nepieciešams - sadarbībā ar jebkādu citu iesaistīto Pusi, kontaktinformāciju par iestādēm, kas var sniegt viņiem palīdzību valstī, uz kuru viņi ir nosūtīti atpakaļ vai kurā ir repatriēti, šādas iestādes var būt tiesību aizsardzības iestādes, nevalstiskās organizācijas, konsultējošie juristi un sociālās apgādes aģentūras.

7. Upurus - bērnus nesūta atpakaļ uz valsti, ja pēc riska un drošības novērtēšanas pastāv norāde, ka šāda atgriešanās nebūs bērna labākajās interesēs.

17. pants - Dzimumu līdztiesība

Ikviena Puses mērķis, piemērojot šajā sadaļā minētos pasākumus, ir veicināt dzimumu līdztiesību un izmantot integrēto pieju dzimumu nevienlīdzības novēršanai šo pasākumu izstrādāšanā, īstenošanā un novērtēšanā.

IV sadaļa - Pastāvošais krimināllikums

18. pants - Cilvēku tirdzniecības kriminalizācija

Ikviena Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai klasificētu šīs Konvencijas 4. pantā minētās darbības kā noziedzīgus nodarījumus, ja tās izdarītas ar nodomu.

19. pants - Upura pakalpojumu izmantošanas kriminalizācija

Ikviena Puse apsver iespēju veikt tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai savos iekšējos normatīvajos aktos klasificētu kā noziedzīgo nodarījumu pakalpojumu izmantošanu, kas ir šīs Konvencijas 4. panta a) apakšpunktā izklāstītās ekspluatācijas priekšmets, zinot, ka persona ir cilvēku tirdzniecības upuris.

20. pants - Ar ceļošanas vai personas apliecinošiem dokumentiem saistītu darbību kriminalizācija

Ikviena Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai klasificētu kā noziedzīgos nodarījumus šādas darbības, ja tās izdarītas ar nodomu un cilvēku tirdzniecības veicināšanas nolūkā:

- a. ceļošanas vai personas apliecinošo dokumentu viltošana,
- b. šāda dokumenta iegūšana vai apgādāšana ar to,
- c. citas personas ceļošanas vai personas apliecinošo dokumentu paturēšana, atņemšana, paslēpšana, sabojāšana vai iznīcināšana.

21. pants - Mēģinājums un atbalstīšana vai uzkūdīšana

1. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai klasificētu kā noziedzīgus nodarījumus atbalstīšanu vai uzkūdīšanu jebkādā no šīs Konvencijas 18. vai 20. pantā noteikto noziedzīgo nodarījumu veikšanā, ja tas darīts ar nodomu.

2. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai klasificētu kā noziedzīgus nodarījumus mēģinājumu veikt noziedzīgus nodarījumus, kādi ir noteikti šīs Konvencijas 18. un 20. punkta a) apakšpunktā, ja tas darīts ar nodomu.

22. pants - Korporatīvā atbildība

1. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai nodrošinātu, ka juridiska persona varētu tikt saukta pie atbildības par šajā Konvencijā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kurus to labā veikusi jebkāda fiziska persona, darbojoties individuāli vai kā juridiskas personas iestādes daļa, kam ir vadošs amats juridiskajā personā, balstoties uz:

- a. juridiskas personas pārstāvniecības tiesībām,
- b. pilnvarām pieņemt lēmumus juridiskas personas vārdā,
- c. pilnvarām veikt juridiskās personas vadību.

2. Ikvienna Puse bez 1. punktā minētajiem gadījumiem veic tādus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai nodrošinātu, ka juridiska persona var tikt saukta pie atbildības gadījumā, ja 1. punktā minētās fiziskās personas uzraudzības vai kontroles trūkums deviš iespēju fiziskai personai, kas darbojas saskaņā ar juridiskās personas pilnvarām, veikt šajā Konvencijā noteiktos noziedzīgos nodarījumus šīs juridiskās personas labā.

3. Saskaņā ar Puses tiesību principiem juridiskās personas atbildība var būt krimināla, civila vai administratīva.

4. Šāda atbildība neierobežo tiesības saukt pie kriminālatbildības arī fizisko personu, kas izdarījusi noziedzīgo nodarījumu.

23. pants - Sankcijas un pasākumi

1. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai nodrošinātu to, ka 18. un 21. punktā minētie noziedzīgie nodarījumi ir sodāmi ar efektīvām, samērīgām un atbilstošām sankcijām. Šīs sankcijas attiecībā uz 18. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ko izdarījusi fiziska persona, iekļauj sodus, kas ietver brīvības atņemšanu, kas var dot pamatu izraidišanai.

2. Ikvienna Puse nodrošina, ka juridiskas personas, kas atbild saskaņā ar 22. pantu, tiek pakļautas efektīvām, samērīgām un atbilstošām kriminālām vai citām sankcijām vai pasākumiem, ieskaitot naudas sodus.

3. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai dotu tiesības konfiscēt vai kā citādi atņemt šīs Konvencijas 18. un 20. panta a)

apakšpunktā minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas rīkus un nelegāli iegūtos līdzekļus vai īpašumu, kura vērtība atbilst šādiem līdzekļiem.

4. Ikviena Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai dotu tiesības pastāvīgi vai uz laiku slēgt jebkādu iestādi, kas tika izmantota cilvēku tirdzniecībā, neierobežojot trešās puses *bona fide* tiesības vai neatļaujot likumpārkāpējiem pastāvīgi vai uz laiku veikt tādas darbības, ar kurām šis noziedzīgais nodarījums tika izdarīts.

24. pants - Atbildību pastiprinoši apstākļi

Ikviena Puse nodrošina, ka, nosakot sodu par šīs Konvencijas 18. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, par atbildību pastiprinošiem apstākļiem tiek uzskatīti šādi apstākļi:

- a. noziedzīgs nodarījums, kas ar iepriekšēju nodomu vai noziedzīgas nevērības dēļ ir apdraudējis upuru dzīvību,
- b. noziedzīgs nodarījums, kas izdarīts pret bērnu,
- c. noziedzīgs nodarījums, ko izdarījusi amatpersona, pildot savus pienākumus,
- d. noziedzīgs nodarījums, kas pastrādāts organizētās grupas ietvaros.

25. pants - Iepriekšējās sodāmības

Ikviena Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, lai nodrošinātu iespēju ņemt vērā galīgos tiesas spriedumus, ko pieņēmusi cita Puse, nosakot sodu par šajā Konvencijā noteiktais noziedzīgajiem nodarījumiem.

26. pants - Nesodāmības noteikumi

Ikviena Puse saskaņā ar tās tiesību sistēmas pamatprincipiem nodrošina iespēju nepiespriest sodus cilvēku tirdzniecības upuriem par viņu līdzdalību nelikumīgās darbībās, ja viņi tika piespiesti to darīt.

V sadāļa - Izmeklēšana, kriminālvajāšana un procesuālais likums

27. pants - *Ex parte* un *ex officio* piemērošana

1. Ikviena Puse nodrošina, ka šajā Konvencijā noteikto noziedzīgo nodarījumu izmeklēšana vai kriminālvajāšana nav atkarīga no upura iesnieguma vai ziņojuma, vismaz ja noziedzīgais nodarījums tika izdarīts pilnībā vai daļēji tās teritorijā.

2. Ikviena Puse nodrošina, ka upuri var iesniegt iesniegumu viņu mītnes zemes kompetentām iestādēm par noziedzīgo nodarījumu, kas izdarīts citas Puses teritorijā. Ja iestādes, kas ir saņēmušas iesniegumu, nav kompetentās to izskatīt, tās nekavējoties pārsūta to tās Puses kompetentajām iestādēm, kuras teritorijā noziedzīgais nodarījums

tika izdarīts. Iesniegums tiek izskatīta saskaņā ar tās Puses iekšējiem normatīvajiem aktiem, kurā noziedzīgs nodarījums tika izdarīts.

3. Ikvienna Puse ar likumdošanas vai citu pasākumu palīdzību saskaņā ar tās iekšējo normatīvo aktu nosacījumiem nodrošina jebkādai grupai, labdarības fondam, asociācijai vai nevalstiskai organizācijai, kuru mērķi ir cīņa pret cilvēku tirdzniecību vai cilvēktiesību aizsardzība, iespēju palīdzēt un/vai atbalstīt upuri ar viņa vai viņas piekrišanu kriminālletas iztiesāšanas laikā attiecībā uz šīs Konvencijas 18. pantā noteiktu noziedzīgu nodarījumu.

28. pants - Upuru, liecinieku un personu, kas sadarbojas ar tiesību aizsardzības iestādēm, aizsardzība

1. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai nodrošinātu efektīvu un atbilstošu aizsardzību no iespējamās atriebības vai iebiedēšanas, it īpaši apsūdzēto izmeklēšanas un kriminālvajāšanas laikā un pēc tās:

- a. upuriem,
- b. attiecīgajos gadījumos - tiem, kas ziņo par šīs Konvencijas 18. pantā noteiktajiem noziedzīgiem nodarījumiem vai kā citādi sadarbojas ar izmeklēšanas vai kriminālvajāšanas iestādēm,
- c. lieciniekim, kas liecina par šīs Konvencijas 18. pantā noteiktajiem noziedzīgiem nodarījumiem,
- d. ja nepieciešams - a) un c) apakšpunktā minēto personu ģimenes locekļiem.

2. Ikvienna Puse veic tādu likumdošanas vai citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai nodrošinātu un piedāvātu dažādus aizsardzības veidus. Tie var ietvert fizisko aizsardzību, pārvietošanu, personas apliecinošo dokumentu nomaiņu un palīdzību darba iegūšanā.

3. Upurim - bērnam tiek sniegti īpaši aizsardzības pasākumi, ņemot vērā bērna labākās intereses.

4. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas vai citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai nodrošinātu, ja nepieciešams, atbilstošu aizsardzību no iespējamās atriebības vai iebiedēšanas it īpaši apsūdzēto izmeklēšanas un kriminālvajāšanas laikā grupu, labdarības fondu, asociāciju vai nevalstisko organizāciju biedriem, kas veic 27. panta 3. punktā izklāstītās darbības.

5. Ikvienna Puse šā panta īstenošanai apsver iespējas noslēgt līgumus vai vienošanās ar citām valstīm.

29. pants - Specializētās iestādes un koordinējošās institūcijas

1. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai nodrošinātu, ka personas vai organizācijas ir specializētās cilvēku tirdzniecības apkarošanā un upuru aizsardzībā. Šādām personām vai organizācijām saskaņā ar Puses tiesību sistēmas pamatprincipiem ir nepieciešama patstāvība, lai tās varētu veikt savas funkcijas efektīvi un bez jebkāda nepamatota spiediena. Šādām personām vai šādu organizāciju darbiniekiem ir atbilstoša apmācība un finansiālie resursi savu uzdevumu veikšanai.

2. Ikvienna Puse veic tādus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai nodrošinātu savu valsts pārvaldes iestāžu un citu sabiedrisko organizāciju darbības plānu un rīcību saskaņošanu pret cilvēku tirdzniecību, attiecīgajos gadījumos - caur koordinējošo institūciju izveidošanu.

3. Ikvienna Puse nodrošina vai stiprina attiecīgo amatpersonu apmācību cilvēku tirdzniecības novēršanā un apkarošanā, ieskaitot izglītošanu cilvēktiesībās. Apmācība var būt īpaši izstrādāta kādai aģentūrai un, ja lietderīgi, virzīta uz: šādas tirdzniecības novēršanas metodēm, tirgotāju kriminālvajāšanu un upuru tiesību aizsardzību, ieskaitot upuru aizsargāšanu no tirgotājiem.

4. Ikvienna Puse apsver iespēju iecelt valsts ziņotājus vai izveidot citus mehānismus, lai uzraudzītu valsts institūciju pasākumus pret cilvēku tirdzniecību un valsts nacionālo normatīvo aktu noteikumu īstenošanu.

30. pants - Tiesas process

Saskaņā ar Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju un īpaši tās 6. pantu ikvienna Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai tiesvedības gaitā nodrošinātu:

- a. upuru privātās dzīves un, ja nepieciešams, identitātes aizsardzību,
- b. upuru drošību un aizsardzību pret iebiedēšanu

saskaņā ar tās iekšējo normatīvo aktu nosacījumiem un upuru - bērnu gadījumā - īpaši rūpējoties par bērnu vajadzībām un nodrošinot viņu tiesības uz īpašiem aizsardzības pasākumiem.

31. pants - Jurisdikcija

1. Ikvienna Puse veic tādus likumdošanas un citus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai nodibinātu jurisdikciju pār jebkādu šajā Konvencijā minēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts:

- a. tās teritorijā vai
- b. uz kuģa, kas brauc ar tās Puses karogu, vai
- c. uz lidmašīnas, kas reģistrēta saskaņā ar tās Puses normatīvajiem aktiem, vai
- d. ja to izdarījuši tās pilsoņi vai bezvalstnieki ar pastāvīgu dzīvesvietu tās teritorijā, ja noziedzīgais nodarījums ir sodāms saskaņā ar krimināllikumu teritorijā, kur tas izdarīts, vai ja noziedzīgais nodarījums ir izdarīts ārpus ikvienas valsts teritoriālās jurisdikcijas,
- e. pret kādu no tās pilsoņiem.

2. Ikvienna Puse laikā, kad tiek parakstīta šī Konvencija vai iesniegts glabāšanā tās ratifikācijas, akceptēšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās dokuments, var iesniegt Eiropas Padomes ģenerālsekretrāram adresētu deklarāciju, kurā tā norāda, ka patur tiesības nepiemērot vai piemērot tikai īpašos gadījumos vai nosacījumos jurisdikcijas noteikumus, kādi noteikti šā panta 1. punkta d) un e) apakšpunktā vai jebkurā citā punktā.

3. Ikviena Puse veic tādus pasākumus, kādi ir nepieciešami, lai nodibinātu jurisdikciju pār šajā Konvencijā minētiem noziedzīgiem nodarījumiem gadījumos, kad iespējamais likumpārkāpējs atrodas tās teritorijā un pēc izdošanas pieprasījuma viņš/viņa netiek izdota citai Pusei, pamatojoties vienīgi uz viņa/viņas pilsonību.

4. Ja vairāk kā viena Puse pieprasījurisdikciju pār šajā Konvencijā noteiktu noziedzīgu nodarījumu, iesaistītās Puses, ja nepieciešams, konsultējas, lai noteiktu vispiemērotāko jurisdikciju kriminālvajāšanai.

5. Neierobežojot vispārējas starptautisko tiesību normas, šī Konvencija neizslēdz tādas kriminālās jurisdikcijas īstenošanu, ko viena Puse nodibinājusi saskaņā ar tās iekšējiem normatīvajiem aktiem.

VI sadaļa - Starptautiskā sadarbība un sadarbība ar pilsonisko sabiedrību

32. pants - Starptautiskās sadarbības vispārīgie principi un pasākumi

Puses sadarbojas viena ar otru saskaņā ar šīs Konvencijas noteikumiem un piemērojot attiecīgos starptautiskos un reģionālos dokumentus, vienošanās, kas noslēgtas, pamatojoties uz vienotu vai atbilstošu likumdošanu un iekšējiem normatīvajiem aktiem, visplašākajā iespējamā mērā ar nolūku:

- novērst un apkarot cilvēku tirdzniecību,
- aizsargāt upurus un sniegt viņiem palīdzību,
- veikt izmeklēšanu vai krimināllietas iztiesāšanu attiecībā uz šajā Konvencijā noteiktajiem noziedzīgiem nodarījumiem.

33. pants - Pasākumi attiecībā uz apdraudētām vai bezvēsts pazudušām personām

1. Ja Pusei, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, ir pietiekams pamats uzskatīt, ka 28. panta 1. punktā minētās personas dzīvība, brīvība vai fiziskā integritāte ir apdraudēta citas Puses teritorijā, Puse, kurai ir šī informācija, šādā ārkārtējā gadījumā nosūta to bez vilcināšanās pēdējai Pusei, lai tā varētu veikt atbilstošus aizsardzības pasākumus.

2. Šīs Konvencijas Puses var apsvērt savstarpējās sadarbības pastiprināšanu bezvēsts pazudušo personu, sevišķi - pazudušo bērnu meklēšanā, ja pieejamā informācija liek uzskatīt, ka viņa/viņš ir cilvēku tirdzniecības upuris. Šim nolūkam Puses viena ar otru var noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus.

34. pants - Informācija

1. Pieprasījuma saņēmēja Puse nekavējoties informē pieprasījumu iesniedzēju Pusi par saskaņā ar šo sadaļu veiktās darbības rezultātu. Pieprasījuma saņēmēja Puse tāpat nekavējoties informē pieprasījumu iesniedzēju Pusi par jebkādiem apstākļiem, kas padara neiespējamu prasītās darbības izpildīšanu vai arī to ievērojami aizkavē.

2. Puse tās iekšējo normatīvo aktu robežas var bez iepriekšēja pieprasījuma nosūtīt citai Pusei informāciju, kas iegūta tās izmeklēšanas ietvaros, ja tā uzskata, ka šādas informācijas izpaušana varētu palīdzēt saņēmējai Pusei uzsākt vai veikt izmeklēšanu vai krimināllietas iztiesāšanu attiecībā uz šajā Konvencijā noteiktajiem noziedzīgiem nodarījumiem vai var būt par pamatu tās Puses sadarbības pieprasījumam saskaņā ar šo sadaļu.

3. Pirms šādas informācijas nosūtīšanas, tās iesniedzējas Puse var pieprasīt, lai informācija tiktu turēta slepenībā vai arī izmantota saskaņā ar nosacījumiem. Ja informācijas saņēmēja Puse nevar izpildīt šādu pieprasījumu, tā informē iesniedzēju Pusi, kura lemj, vai informācija ir jāsniedz. Ja saņēmēja Puse piekrīt informācijas izmantošanai saskaņā ar nosacījumiem, tā rīkojas saskaņā ar tiem.

4. Visa informācija, kas pieprasīta saistībā ar 13., 14. un 16. pantu un kas nepieciešama, lai nodrošinātu šajos pantos minētās tiesības, tiek nosūtīta ieinteresētajai Pusei bez vilcināšanās, saskaņā ar šīs Konvencijas 11. pantu.

35. pants - Sadarbība ar pilsonisko sabiedrību

Ikviena Puse mudina valsts iestādes un valsts amatpersonas sadarboties ar nevalstiskajām organizācijām, citām atbilstošām organizācijām un pilsoniskās sabiedrības locekļiem, lai izveidotu stratēģiskas partnerattiecības nolūkā sasniegt šīs Konvencijas mērķi.

VII sadaļa - Uzraudzības mehānisms

36. pants - Ekspertu darbības grupa pret cilvēku tirdzniecību

1. Ekspertu darbības grupa pret cilvēku tirdzniecību (turpmāk "GRETA") uzrauga, kā Puses ievieš šo Konvenciju.

2. GRETA sastāv no minimums 10 un maksimums 15 locekļiem, nemot vērā dzimumu un ģeogrāfisko līdzsvaru, kā arī daudzdisciplīnu zināšanas. Locekļus ievēl Pušu Komiteja uz 4 gadiem ar vienreizēju termiņa pagarināšanas iespēju, izvēloties tos starp šīs Konvencijas Pušu valstu pilsoņiem.

3. GRETA locekļu ievēl saskaņā ar šādiem principiem:

a. viņus izvēlas no personu loka, kas ir ar augstu morāli, pazīstami ar savu kompetenci cilvēktiesību, upuru palīdzības un aizsardzības jomās un darbību pret cilvēku tirdzniecību vai kam ir profesionāla pieredze sfērās, ko aptver šī Konvencija,

b. viņi grupā ieņem individuālu posteni, ir neatkarīgi un objektīvi savu funkciju izpildē un var veikt savus pienākumus efektīvi,

c. grupā nevar būt divi locekļi no vienas un tās pašas valsts pilsoņiem,

d. viņi pārstāv galvenās tiesību sistēmas.

4. GRETA locekļu ievēlēšanas procedūru nosaka Ministru Komiteja pēc šīs Konvencijas Pušu konsultācijām un iegūstot to vienprātīgu piekrišanu viena gada laikā pēc šīs Konvencijas stāšanās spēkā. GRETA pieņem pati savus procedūras noteikumus.

37. pants - Pušu Komiteja

1. Pušu Komiteja sastāv no šīs Konvencijas Pušu dalībvalstu Eiropas Padomes Ministru Komitejas pārstāvjiem un šīs Konvencijas Pušu, kas nav Eiropas Padomes dalībvalstis, pārstāvjiem.
2. Pušu Komiteju sasauc Eiropas Padomes ģenerālsekreitārs. Tās pirmo sēdi sasauc viena gada laikā pēc šīs Konvencijas stāšanās spēkā, lai ievēlētu GRETA loceklus. Turpmāk tā sanāk, kad viena trešdaļa no Pusēm, GRETA prezidents vai ģenerālsekreitārs to piepras.
3. Pušu Komiteja pieņem pati savus iekšējās kārtības noteikumus.

38. pants - Procedūra

1. Izvērtēšanas procedūra, ko veic šīs Konvencijas Puses, ir sadalīta posmos; tās ilgumu nosaka GRETA. Katra posma sākumā GRETA izvēlas konkrētus noteikumus, uz kuriem balstās izvērtēšanas procedūra.
2. GRETA nosaka vispiemērotākos izvērtēšanu līdzekļus. GRETA var izveidot katram izvērtēšanas posmam savu aptaujas anketu, kas var kalpot par šīs Konvencijas Pušu ieviešanas izvērtēšanas pamatu. Šāda aptaujas anketa ir adresēta visām Pusēm. Puses sniedz savas atbildes uz aptaujas anketu, kā arī uz citiem GRETA informācijas pieprasījumiem.
3. GRETA var pieprasīt informāciju no pilsoniskās sabiedrības.
4. Papildus GRETA var organizēt valsts apmeklējumus sadarbībā ar valsts iestādēm un to ieceltajām "kontaktpersonām" un, ja nepieciešams, ar neatkarīgu valsts ekspertu palīdzību. Šajās vizītēs GRETAI var palīdzēt konkrētu nozaru speciālisti.
5. GRETA sagatavo ziņojuma projektu, kas satur tās analīzi attiecībā uz nosacījumu ieviešanu, uz kādiem balstīta izvērtēšana, kā arī tās priekšlikumus un ieteikumus attiecībā uz veidu, kā izvērtētā Puse varētu risināt identificētās problēmas. Ziņojuma projektu nosūta izvērtētajai Pusei komentāru sniegšanai. Gatavojot ziņojumu GRETA nem vērā Puses komentārus.
6. Pamatojoties uz to, GRETA pieņem tās ziņojumu un secinājumus attiecībā uz pasākumiem, kurus pieņemusi izvērtējamā Puse šīs Konvencijas noteikumu ieviešanai. Šo ziņojumu un secinājumus nosūta izvērtētajai Pusei un Pušu Komitejai. GRETA ziņojumu un secinājumus publisko no to pieņemšanas brīža kopā ar izvērtētās Puses komentāriem.
7. Neierobežojot šī panta 1. un 6. punkta procedūru, Pušu Komiteja, pamatojoties uz GRETA ziņojumu un secinājumiem, var pieņemt rekomendācijas, kas adresētas šai Pusei a) attiecībā uz pasākumiem, kādi būtu jāveic, lai īstenotu GRETA secinājums, ja nepieciešams, nosakot laiku, līdz kuram iesniedzama informācija par to veikšanu, un b) ar mērķi sekmēt sadarbību ar šo Pusi, lai pareizi ieviestu šo Konvenciju.

VIII sadaļa - Saistība ar citiem starptautiskajiem dokumentiem

39. pants - Saistība ar Protokolu par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to, kas papildina Apvienoto Nāciju Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību

Šī Konvencija neietekmē tiesības un saistības, kas izriet no Protokola par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to noteikumiem, kas papildina Apvienoto Nāciju Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību un kas paredzēts, lai uzlabotu tās sniegtos aizsardzību un attīstītu tajā ietvertos standartus.

40. pants - Saistība ar citiem starptautiskajiem dokumentiem

1. Šī Konvencija neietekmē tiesības un saistības, kas noteiktas citos starptautiskos dokumentos, kuru Puses ir vai klūs par šīs Konvencijas Pusēm un kuri ietver noteikumus šajā Konvencijā noteiktajos jautājumos, un nodrošina lielāku aizsardzību un palīdzību tirdzniecības upuriem.

2. Šīs Konvencijas Puses viena ar otru var noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus par šajā Konvencijā aplūkotajiem jautājumiem ar mērķi papildināt vai stiprināt tās noteikumus vai sekmēt tajā ietverto principu piemērošanu.

3. Neierobežojot šīs Konvencijas priekšmetu un mērķi un tās pilnīgu piemērošanu ar citām Pusēm, Puses, kas ir Eiropas Savienības dalībvalstis, savās savstarpējās attiecībās piemēro Kopienas un Eiropas Savienības noteikumus tiktāl, ciktāl Kopienas un Eiropas Savienības noteikumi, kas regulē attiecīgo jautājumu, ir piemērojami konkrētajam gadījumam.

4. Nekas no šīs Konvencijas neaizskar valstu un atsevišķu personu tiesības, saistības un atbildību saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, ieskaitot starptautiskās humanitārās tiesības, starptautiskās cilvēktiesības un, jo īpaši, 1951. gada Konvenciju un 1967. gada Protokolu par bēgļu statusu un tajos ietverto *neizraidišanas* principu.

IX sadaļa - Konvencijas grozījumi

41. pants - Grozījumi

1. Jebkādus priekšlikumus par grozījumiem Konvencijā Puse iesniedz Eiropas Padomes ģenerālsekreṭāram, kurš tos paziņo Eiropas Padomes dalībvalstīm, visiem Konvencijas parakstītājiem, visām Pušu valstīm, Eiropas Kopienai, visām tām valstīm, kuras ir uzaicinātas parakstīt šo Konvenciju saskaņā ar 42. panta noteikumiem, un visām tām valstīm, kuras ir uzaicinātas pievienoties šai Konvencijai saskaņā ar 43. panta noteikumiem.

2. Par jebkuru grozījumu, ko ierosinājusi kāda Puse, tiek informēta GRETA, kura iesniedz Ministru Komitejai savu atzinumu par piedāvāto grozījumu.

3. Ministru Komiteja izskata priekšlikumu par grozījumu un GRETA sniegto atzinumu un, konsultējoties ar šīs Konvencijas Pusēm un iegūstot to vienprātīgu piekrišanu, var pieņemt šo grozījumu.

4. Jebkura grozījuma teksts, ko ir pieņemusi Ministru Komiteja saskaņā ar šā panta 3. punktu, tiek nosūtīts Pusēm akceptēšanai.

5. Jebkurš grozījums, kas ir pieņemts saskaņā ar šā panta 3. punktu, stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko viena mēneša periodam, skaitot no datuma, kad visas Puses ir paziņojušas ģenerālsekretrāram par šī grozījuma akceptēšanu.

X sadaļa - Nobeiguma noteikumi

42. pants - Parakstīšana un stāšanās spēkā

1. Šo Konvenciju var parakstīt Eiropas Padomes dalībvalstis, tās valstis, kas nav Eiropas Padomes dalībvalstis, bet ir piedalījušās šīs Konvencijas izstrādāšanā, un Eiropas Kopiena.

2. Šo Konvenciju ratificē, akceptē vai apstiprina. Ratifikācijas, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumenti iesniedzami glabāšanā Eiropas Padomes ģenerālsekretrāram.

3. Šī Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko triju mēnešu periodam, skaitot no datuma, kurā desmit Konvencijas parakstītājas, no kurām vismaz astoņas ir Eiropas Padomes dalībvalstis, saskaņā ar iepriekšējā punkta noteikumiem ir apliecinājušas savu piekrišanu uzņemties Konvencijā paredzētās saistības.

4. Jebkurā citā 1. punktā minētā valstī vai Eiropas Kopienā, kas ir apliecinājušas savu piekrišanu uzņemties šajā Konvencijā paredzētās saistības vēlāk, Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko triju mēnešu periodam, skaitot no datuma, kurā tiek iesniegti glabāšanā tās ratifikācijas, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumenti.

43. pants - Pievienošanās Konvencijai

1. Pēc šīs Konvencija stāšanās spēkā, Eiropas Padomes Ministru Komiteja, konsultējoties ar šīs Konvencijas Pusēm un iegūstot to vienprātīgu piekrišanu, ar lēmumu, kas pieņemts ar Eiropas Padomes statūtu 20. d. pantā noteikto balsu vairākumu un ar šīs Konvencijas valstu pārstāvju vienprātīgu balsojumu, kuras ir tiesīgas piedalīties Ministru Komitejā, var uzaicināt jebkuru valsti, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts un nav piedalījusies Konvencijas izstrādāšanā, pievienoties šai Konvencijai.

2. Katrā Valstī, kas pievienojas šai Konvencijai, tā stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko triju mēnešu periodam, skaitot no datuma, kurā šī Valsts iesniegusi Eiropas Padomes ģenerālsekretrāram glabāšanā pievienošanās dokumentu.

44. pants - Teritoriālā piemērošana

1. Ikviens valsts vai Eiropas Kopiena, parakstot šo Konvenciju vai iesniedzot glabāšanā tās ratifikācijas, akceptēšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās dokumentu, var norādīt teritoriju vai teritorijas, kurās šī Konvencija piemērojama.

2. Ikviens Puse jebkurā laikā vēlāk var iesniegt Eiropas Padomes ģenerālsekretniekiem adresētu deklarāciju, kurā tā norāda, ka paplašina šīs Konvencijas piemērošanas teritoriju, kas norādīta deklarācijā, un par kurām starptautiskajām attiecībām tā atbild vai kura vārdā tā ir pilnvarota uzņemties saistības. Šajā teritorijā Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko triju mēnešu periodam, skaitot no dienas, kad ģenerālsekretnieks ir saņems šādu deklarāciju.

3. Ikvienu deklarāciju, kas iesniegta saskaņā ar diviem iepriekšējiem panta punktiem par jebkuru teritoriju, kas norādīta attiecīgajā deklarācijā, var atsaukt ar Eiropas Padomes ģenerālsekretniekiem adresētu paziņojumu. Atsaukums stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko triju mēnešu periodam, skaitot no dienas, kad ģenerālsekretnieks ir saņems šādu paziņojumu.

45. - Atrunas

Nekādas atrunas nevar veikt attiecībā uz jebkādu šīs Konvencijas noteikumu, izņemot 31. panta 2. punktu.

46. pants - Denonsēšana

1. Ikviens Puse var jebkurā laikā denonsēt Konvenciju, iesniedzot Eiropas Padomes ģenerālsekretniekiem adresētu paziņojumu.

2. Šāda denonsēšana stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko triju mēnešu periodam, skaitot no dienas, kad ģenerālsekretnieks ir saņems šādu paziņojumu.

47. pants - Informēšana

Eiropas Padomes ģenerālsekretnieks informē Eiropas Padomes dalībvalstis, visas parakstītājvalstis, Eiropas Kopienu, ikvienu valsti, kas uzaicināta parakstīt šo Konvenciju saskaņā ar 42. panta noteikumiem, un ikvienu valsti, kas uzaicināta pievienoties šai Konvencijai saskaņā ar 43. panta noteikumiem, par:

- a. katru valsti, kas parakstījusi šo Konvenciju,
- b. katru ratifikācijas, akceptēšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās dokumenta iesniegšanu glabāšanā,
- c. katru datumu, kad Konvencija stājas spēkā saskaņā ar tās 42. un 43. pantu,
- d. katru grozījumu, kas pieņemts saskaņā ar 41. pantu, un datumu, kādā šis grozījums stājas spēkā,
- e. katru denonsēšanu, kas veikta, izpildot 46. panta noteikumus,
- f. katru citu ar šo Konvenciju saistītu darbību, paziņojumu vai informāciju,
- g. katru atrunu, kas veikta saskaņā ar 45. pantu.